

Sygn. akt VI P 18/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSR Maria Sałacińska

Protokolant: Lena Siedlecka

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2016 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko G. K.

o wynagrodzenie, diety za podróże służbowe i noclegi

1. zasądza od pozwanego G. K. na rzecz powoda A. K. kwotę 6.937,28 zł (słownie: sześć tysięcy dziewięćset trzydzieści siedem złotych 28/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty tytułem diet za podróże służbowe;
2. zasądza od pozwanego G. K. na rzecz powoda A. K. kwotę 3.701,03 zł (słownie: trzy tysiące siedemset jeden złotych 03/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty tytułem ryczałtów za noclegi;
3. w pozostałym zakresie oddala powództwo;
4. zasądza od pozwanego G. K. na rzecz powoda A. K. kwotę 1.800,00 zł (słownie: jeden tysiąc osiemset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
5. nakazuje pobrać od pozwanego G. K. na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie – kwotę 532,00 zł (słownie: pięćset trzydzieści dwa złote 00/100) tytułem części opłaty od pozwu od obowiązku uiszczenia której powód był zwolniony;
6. nakazuje pobrać od pozwanego G. K. na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie – kwotę 953,35 zł (słownie: dziewięćset pięćdziesiąt trzy złote 35/100) tytułem tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa kosztów wynagrodzenia biegłych;
7. pozostałe koszty wynagrodzenia biegłych w kwocie 389,39 zł (słownie: trzysta osiemdziesiąt dziewięć złotych 39/100) przejąć na rachunek Skarbu Państwa;
8. nadaje wyrokowi w pkt 1 rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1.500,00 zł brutto (słownie: jeden tysiąc pięćset złotych 00/100).

Sygn. akt VI P 18/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 stycznia 2014 roku (data prezentaty) powód A. K. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego G. K., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w W., kwoty 15.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami

tytułem wynagrodzenia za pracę za okres od 22 lipca 2012 roku do 4 września 2012 roku oraz diet za podróże zagraniczne.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że był zatrudniony u pozwanego w okresie od 22 lipca 2012 roku do 4 września 2012 roku na pełen etat. Powód wskazał, że pracodawca miał podrobić dokumenty delegacji służbowych i inne dokumenty personalne.

Pismem procesowym z dnia 13 października 2014 roku pełnomocnik powoda sprecyzował powództwo wskazując, iż wnosi on o zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kwoty 7.500,00 zł tytułem dopłaty do niewłaściwie naliczonych diet za podróże służbowe oraz kwoty 7.500,00 zł tytułem ryczałtu za noclegi w podróżach służbowych.

(pozew – k. 1 – 2, pismo procesowe z dnia 13.10.2014r. – k. 93 - 94)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał on, że wypłacił powodowi zarówno wynagrodzenie za pracę, jak i diety za podróże służbowe, co powód potwierdził podpisem na odpowiednich dokumentach.

(odpowiedź na pozew – k. 16 – 17 verte)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. K. był zatrudniony u pozwanego w okresie od 22 lipca 2012 roku do 4 września 2012 roku na podstawie dwóch następujących po sobie umów o pracę zawartych na czas określony. Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wynosiło 1.500,00 zł brutto.

(dowód: świadectwo pracy – k. 3 – 4, umowa o pracę z dnia 22.07.2012r. – k. 5, umowa o pracę z dnia 22.08.2012r. – k. 6, zaświadczenie o wynagrodzeniu – k. 28)

Powód w toku pracy u pozwanego odbył trzy zagraniczne podróże służbowe z Polski do Szwajcarii i z powrotem w dniach:

- od 23 lipca 2012 roku do 4 sierpnia 2012 roku,
- od 4 sierpnia 2012 roku do 14 sierpnia 2012 roku,
- od 20 sierpnia 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku.

Powód odbywał podróże zagraniczne samochodami ciężarowymi marki Mercedes i Man. Samochody te były wyposażone jedynie w leżankę za siedzeniem kierowcy – płytę drewnianą ze sklejki.

W związku z podróżami służbowymi powoda należne mu diety za powyższe podróże wyniosły łącznie 6.937,28 zł, zaś z tytułu ryczałtów za noclegi w owych podróżach służbowych powód powinien otrzymać kwotę łącznie 3.701,03 zł.

(dowód: polecenia wyjazdów służbowych – k. 42, 45 i 60, zeznania powoda A. K. – k. 129 verte – 130 verte, opinia biegłego z zakresu rachunkowości i księgowości – k. 165 - 173)

Powód otrzymał od pozwanego tytułem wynagrodzenia za pracę kwotę 403,99 zł stanowiącą jego wynagrodzenie za miesiąc lipiec 2012 roku. Ponadto powód otrzymał tytułem zaliczki na wynagrodzenie za sierpień i wrzesień 2012 roku kwotę 1.300,00 zł wypłaconą mu dnia 31 sierpnia 2012 roku.

(dowód: lista płac – k. 18, druk KW z dnia 31.08.2012r. – k. 21, zeznania pozwanego G. K. – k. 130 verte – 131, opinia biegłego z zakresu pisma ręcznego – k. 147 - 150)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z: świadectwa pracy – k. 3 – 4, umowy o pracę z dnia 22.07.2012r. – k. 5, umowy o pracę z dnia 22.08.2012r. – k. 6, zaświadczenia o wynagrodzeniu – k. 28, poleceń

wyjazdów służbowych – k. 42, 45 i 60, list płac – k. 18, druku KW z dnia 31.08.2012r. – k. 21. Sąd oparł się również na opiniach biegłych: z zakresu rachunkowości i księgowości z k. 165 – 173 oraz z zakresu pisma ręcznego z k. 147 – 150.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda A. K. w zakresie, w jakim wskazał, że nie podpisał on dokumentu KW z k. 21 akt sprawy dotyczącego zaliczki wypłaconej mu przez pozwanego. Z opinii biegłego z zakresu pisma ręcznego (k. 147 – 150) wynika bowiem, że podpis na tym dokumencie został nakreślony przez powoda. Jednocześnie powód nie kwestionował w tym zakresie tej opinii (pismo powoda z k. 186). Stąd też w rezultacie uznać należy, że kwota 1.300,00 zł wskazana w treści owego dokumentu z k. 21 została powodowi wypłacona tytułem zaliczki. Wobec tego Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego G. K. w zakresie, w jakim pozwany twierdzi, że zaliczka ta była zaliczką na wynagrodzenie powoda wskazane w listach płac z k. 19 – 20 akt sprawy.

Odnośnie kwestii wypłaty powodowi diet za podróże służbowe oraz ryczałtów za noclegi Sąd uznał, iż w rzeczywistości dokumenty polecenia wyjazdu służbowego z k. 42, 45 i 60 akt sprawy nie stanowią dowodu tego, iż powodowi zostały faktycznie wypłacone wskazane w tych dokumentach kwoty. W toku postępowania bowiem Sąd miał na uwadze, iż powód wskazywał, że nie podpisywał tych dokumentów w rubrykach dotyczących wypłacenia pieniędzy i ktoś inny musiał te rubryki później uzupełniać. W ocenie Sądu jest to wiarygodne, o czym świadczy chociażby data wpisywana w rubrykach dotyczących wypłat tych pieniędzy. Sąd zauważył, że każdorazowo data rzekomej wypłaty diety za podróż służbową pokrywała się z datą zakończenia tej podróży i przekazania druku delegacji pracodawcy przez powoda. Jednocześnie z zeznań pozwanego wynika, że naliczenia należności z tytułu podróży służbowej dokonuje jego biuro księgowo lub też sam pozwany, z kolei w innym miejscu pozwany wskazał, że obsługuje go zewnętrzne biuro księgowo. Powyższe oznacza, że zanim dojdzie do naliczenia należności przez biuro księgowo musi upłynąć pewien czas pomiędzy oddaniem druku delegacji a przygotowaniem kwoty należnej do wypłaty. Co prawda pozwany wskazywał, że sam również nalicza odpowiednie kwoty tytułem diet za podróże służbowe, jednak nie wskazał on, czy w tych konkretnych przypadkach to on naliczył należności dla powoda. Ponadto nawet przy uznaniu, iż pozwany miałby naliczać samodzielnie te należności, to i tak nie jest możliwym, aby zdołał wypłacić je tego samego dnia, gdy powód przykładowo kończy swoją podróż dopiero pod wieczór lub w nocy. Taka sytuacja zaś miała miejsce w przypadku podróży służbowej z k. 45, która skończyła się dnia 31 sierpnia 2012 roku o godzinie 22:00. W ocenie Sądu nie jest możliwe, aby po zdaniu owego druku podróży służbowej przez powoda, co musiało nastąpić po pewnym czasie od zakończenia podróży, pozwany zdążył jeszcze sprawdzić prawidłowość wypełnienia druku, naliczyć odpowiednie należności oraz wypłacić je powodowi tego samego dnia. Ponadto Sąd miał na uwadze opinię biegłego z zakresu pisma ręcznego, który wskazał, że podpisy znajdujące się w rubrykach „kwituję odbiór” na drukach dotyczących podróży służbowych nie nadają się do analizy identyfikacyjnej. Jednocześnie biegły był w stanie przeanalizować podpisy znajdujące się w rubrykach „niniejszy rachunek przedkładam”. Jedynie w przypadku druku z dnia 31 sierpnia 2012 roku biegły nie był w stanie przeanalizować ani podpisu złożonego w rubryce „niniejszy rachunek przedkładam” jak i w rubryce „kwituję odbiór”. Warto jednak zauważyć, że przy pozostałych dwóch drukach podróży służbowej biegły miał problemy identyfikacyjne jedynie przy podpisie w rubryce „kwituję odbiór”, który to podpis według powoda nie był przez niego złożony. W ocenie Sądu powyższe przemawia za przyznaniem wiarygodności twierdzeniom powoda co do tego, że w rzeczywistości nie podpisywał on druków dotyczących podróży służbowych w rubrykach „kwituję odbiór” i tym samym nie otrzymywał on pieniędzy określonych w owych drukach. Co prawda sama opinia biegłego nie stanowi jednoznacznie przesądzającego prawdziwość bądź fałszywość podpisów dowodu, jednak jej analiza w połączeniu z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym skłania Sąd do uznania, w granicach swobodnej oceny dowodów, iż w rzeczywistości druki z k. 42, 45 i 60 akt sprawy nie potwierdzają, iż faktycznie powód otrzymał wskazane w nich kwoty, zaś w połączeniu z zeznaniami powoda należy uznać, iż powód nie otrzymał ani diet z tytułu podróży służbowych, ani też ryczałtów za noclegi. Dodatkowo Sąd zauważył, że pozwany w toku postępowania w piśmie procesowym z dnia 27 października 2014 roku (k. 99 – 101 akt sprawy) wskazywał w swojej argumentacji, że powodowi nie należą się ryczałty za noclegi, gdy tymczasem w drukach dotyczących rozliczenia podróży służbowych każdorazowo jedną z pozycji wpisywanych przez pozwanego były jednak ryczałty za noclegi. Pismo procesowe i stanowisko w nim zawarte nie stanowi oczywiście środka dowodowego, jednak z tego pisma i stanowiska w nim zawartego wynika pewna niespójność pozwanego co do kwestii należności za ryczałty za noclegi, która wpływa na ukształtowanie się pewnego

przekonania Sądu w danej sprawie, które to przekonanie, zgodnie z art. 233 KPC ma niebagatelne znaczenie przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W zakresie wyliczeń dotyczących należnych powodowi kwot tytułem diet za podróże służbowe oraz ryczałtów za noclegi Sąd oparł się na opinii biegłej z zakresu księgowości i rachunkowości (k. 165 – 173), która jest rzetelna i sporządzona w sposób fachowy. Ponadto strony nie zgłaszały w toku postępowania żadnych zastrzeżeń do tej opinii.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie było roszczenie powoda o zapłatę na jego rzecz odpowiednich kwot tytułem wynagrodzenia za pracę, a także diet za podróże służbowe oraz ryczałtu za nocleg.

Zgodnie z art. 77⁵ § 1 KP pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Z kolei w odniesieniu do kierowców zawodowych definicja podróży służbowej zawarta jest w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o czasie pracy kierowców (t.j. - Dz. U. 2012 roku, poz. 1155, ze zm.), zgodnie z którym podróż służbowa to każde zadanie służbowe polegające na wykonywaniu, na polecenie pracodawcy przewozu drogowego lub wyjazdu w celu wykonania przewozu drogowego poza miejscowość, w której znajduje się siedziba pracodawcy lub inne miejsce prowadzenia działalności przez pracodawcę. Jednocześnie zgodnie z art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców kierowcy w podróży służbowej, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalane na zasadach określonych w przepisach art. 77⁵ § 3-5 KP.

Z powyższego wynika, że do należności powoda będącego w podróży służbowej zastosowanie znajdą regulacje zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, które obowiązywało w momencie, gdy powód przebywał w podróżach służbowych, z którymi wiąże się należności dochodzone przez niego pozwem złożonym w niniejszej sprawie. Zgodnie z §2 tego rozporządzenia pracownikowi pozostającemu w podróży służbowej przysługują m. in. diety oraz zwrot kosztów noclegów.

Z ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego wynika, że powód faktycznie przebywał w trzech podróżach służbowych w toku pracy u pozwanego. Jednocześnie z podanej wyżej regulacji rozporządzenia wynika, że powód powinien z tytułu owych podróży otrzymać od pozwanego odpowiednie diety. Sąd ustalił, iż diet tych powód nie otrzymał, wobec czego biegły z zakresu rachunkowości i księgowości wyliczył w oparciu o regulację z cytowanego wyżej rozporządzenia, a konkretnie w oparciu o tabelę wysokości diet i ryczałtów za nocleg, stanowiącą załącznik do owego rozporządzenia, odpowiednią kwotę należną powodowi. Zgodnie z tymi wyliczeniami powód powinien otrzymać tytułem diet za podróże służbowe kwotę 6.937,28 zł i taka też kwota została na jego rzecz zasądzona.

Z podróżami służbowymi odbywanymi przez powoda wiąże się również zagadnienie dotyczące zwrotu kosztów noclegów. Zgodnie z §9 ust. 1 omawianego rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2002 roku za nocleg przysługuje pracownikowi zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym, w granicach ustalonego na ten cel limitu określonego w załączniku do rozporządzenia. Z kolei §9 ust. 2 rozporządzenia wskazuje, że w razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Powód w toku niniejszego postępowania domagał się również zasądzenia na jego rzecz odpowiednich kwot właśnie tytułem owych ryczałtów, nie korzystał on bowiem z noclegów w hotelach podczas swych podróży służbowych i nie mógł przedłożyć odpowiednich rachunków. Niewątpliwie powód przebywał w podróżach służbowych kilkudniowych, a więc zachodziła konieczność zapewnienia mu noclegu. Jednocześnie nie przedłożył on żadnych rachunków hotelowych, wobec czego została spełniona przesłanka zasądzenia na rzecz powoda odpowiedniej kwoty tytułem ryczałtu za nocleg. Warto jednak zwrócić uwagę na regulację z § 9 ust. 4 omawianego rozporządzenia, zgodnie z którą unormowania z ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku, gdy pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia

pracownikowi bezpłatny nocleg. W związku z tą regulacją pozwany podnosił, że przecież samochód ciężarowy, którym w podróże służbowe jeździł powód, posiadał miejsce do spania w kabinie. Z ustaleń Sądu wynika, że faktycznie zarówno samochód ciężarowy marki Man jak i samochód ciężarowy marki Mercedes, jakimi jeździł powód, posiadają w kabinie leżankę za siedzeniem kierowcy zrobioną ze sklejki. W ocenie Sądu jednak nie sposób uznać, aby takie miejsce spełniało warunki miejsca do spania. Można sobie wyobrazić krótki odpoczynek na takiej leżance, jednak nie można traktować noclegu na takim wyposażeniu kabiny na równi z noclegiem w pokoju hotelowym. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, iż kwestia zapewnienia miejsca do spania w kabinie pojazdu była przedmiotem oceny Sądu Najwyższego. Z analizy orzecznictwa SN wynika, że ukształtowała się zgodna linia orzecznicza, która wskazuje jasno, że zapewnienie miejsca do spania w kabinie samochodu, nawet gdy ma ono wysoki standard, nie spełnia warunku zapewnienia pracownikowi bezpłatnego noclegu umożliwiającego odpowiednią regenerację sił (tak: wyrok SN z dnia 4 września 2014 roku, sygn. akt I PK 7/14, uchwała SN z dnia 7 października 2014 roku, sygn. akt I PZP 3/14, wyrok SN z dnia 13 sierpnia 2015 roku, sygn. akt II PK 241/14). Wobec powyższego niewątpliwie należy uznać, iż nie jest spełniona w niniejszej sprawie przesłanka z §9 ust. 4 rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2002 roku, co oznacza, że powód powinien otrzymać od pozwanego pracodawcy ryczałt za noclegi, zgodnie z §9 ust. 2 tego rozporządzenia. Co do wysokości kwot należnych powodowi tytułem wspomnianych ryczałtów za noclegi Sąd oparł się na wyliczeniach przedstawionych przez biegłego z zakresu księgowości i rachunkowości, zasądając na rzecz powoda kwotę 3.701,03 zł.

Sąd miał również na uwadze, że powód w toku postępowania nie wskazał początkowej daty naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie, jednocześnie w treści pozwu powód wskazał, że wnosi o zasądzenie dochodzonych kwot wraz z odsetkami. Wobec powyższego Sąd przyjął, iż należy zasądzić wskazane wyżej kwoty wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 2 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

W kwestii kosztów postępowania Sąd orzekł na podst. art. 98 KPC oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 roku, poz. 461, ze zm.) w jego brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia pozwu.

Sąd miał na uwadze, iż powód domagał się zasądzenia łącznie 15.000,00 zł, ostatecznie zaś zasądzono na jego rzecz kwotę 10.638,31 zł, co oznacza, iż powód wygrał w 71%. Wobec powyższego Sąd nakazał pobrać od pozwanego, właśnie 71% kosztów postępowania poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa dotyczących wynagrodzenia biegłych wezwanych w niniejszej sprawie do wydania opinii. Wynagrodzenie biegłych wynosiło łącznie 1.342,74 zł (k. 157 i k. 189 akt sprawy), wobec czego Sąd nakazał pobrać od pozwanego kwotę 953,35 zł. W pozostałej części koszty wynagrodzenia biegłych zostały przejęte na rachunek Skarbu Państwa, Sąd bowiem nie dopatrywał się szczególnie uzasadnionego wypadku uzasadniającego pobranie tych kosztów od strony powodowej, zgodnie z art. 97 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Sąd nakazał również pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 532,00 zł tytułem opłaty od pozwu, obliczonej od kwoty zasądzonej na rzecz powoda, od uiszczenia której to opłaty powód był zwolniony z mocy ustawy.

Sąd nadał również wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności, zgodnie z art. 477² § 1 KPC, do wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda.